

SLOVENEK

== Velja po pošti: ==
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec " 2.20
 za Nemčijo celoletno . . . 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . 35.—
V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . 1.70
Sobotna izdaja:
 za celo leto " 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

== Inzerati: ==
 Enopolna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15 "
 za trikrat " 13 "
 za večkrat primer popust.
 Poročna oznanila, zabavale, osmrtnice itd.:
 enopolna pettivrsta po 2 vln.
== Poslano: ==
 enopolna pettivrsta po 40 vln.
 Izhaja vsak dan, izvenoma ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vojni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštno branimilce avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
 bozn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Sestanek deželnih glavarjev v Gorici.

Kakor smo že poročali, so se sešli v soboto dne 13. t. m. v Gorici ob laški meji deželni glavarji nekaterih dežel v skupno posvetovanje. Zbrali so se v gorški deželni hiši sledeči deželni glavarji: Faidutti (Gorica), grof Attems (Štajerska), dr. Šusteršič (Kranjska), Rizzi (Istra), baron Aichelburg-Labia (Koroška), Bhomberg (Predarlška); po namestnikih so bili zastopani, ker so bili osebno zadržani, deželni glavarji Dalmacije, Tirola in tržaški župan. Zastopanih je tedaj bilo devet dežel. — Posvetovanje, kateremu je na prošnjo vseh zborovalcev predsedoval hišni gospodar deželni glavar Faidutti, je trajalo čeli dan do 8. ure zvečer.

Nj veličanstvu cesarju se je poslala udanostna brzojavka, naši hrabri armadi pa iskreni pozdravi na naslov vrhovnega armadnega poveljstva.

Glavna točka posvetovanja je bila a provizacija. Vsi udeleženci, brez izjeme, so poudarjali, da od vlade določena porabna količina moke in žita na kmetskih niti od daleko ne zadostuje. Obžalovaje se je konstatiralo, da je centralna vlada postopala v tej zadevi ne da bi se zmenila za samoupravne oblasti (deželne odbore, županstva) in gospodarske korporacije, ki vendar najbolje poznajo krajevne razmere. Odločno se je zahtevalo, da se to temeljito spremeni in da se v bodoče postopa roko v roki s samoupravnimi faktorji, ker je le tako mogoče, velevažno aprovizacijo prilagoditi posebnim razmeram posameznih dežel. V tem smislu so se odposlale brzojavke ministrskemu predsedniku, notranjemu in poljedelskemu ministru. Dogovorilo so se razni koraki glede uvoza primanjkuječe količine živil. Štvar vlade je, da tozadevno vse potrebno nemudoma ukrene.

Razpravljala so se še druga važna vprašanja, zlasti je skrb za letošnje poljsko obdelavo zavzela široko mesto v posvetovanjih. Delavne moči, delovna živina, gnojila, semena itd., o vsem tem se je temeljito govorilo, pa tudi še v drugih važnih zadevah. Storili so se primerni sklepi, ki so se naznanili osrednji vladi. Izvolila se je deputacija treh deželnih glavarjev (grof Attems, dr. Šusteršič in dr. Faidutti), ki imajo nalogo, še osebno pri osrednji vladi zastopati stališče goriške konference.

Konečno se je tudi sklenilo, povabiti vse deželne odbore na skupni posvet na Dunaju, da se varuje v teh resnih ča-

sih delokrog samouprave in zagotovijo koristi ljudstva.

Ob stoletnici blokade Anglije.

A. — Današnja svetovna borba narodov spominja v marsičem na borbo narodov pred sto leti. Posebno zanimiva pa je v svoji podobnosti blokada Anglije pred 100 leti v Napoleonovih vojskah. Tudi pred sto leti oziroma sedaj že 120 leti je bila Anglija, ki je znala splesti okoli Francije železen obroč sovražnikov. Sama pa je prevzela vodstvo borbe na morju s posebnim sredstvom svoje vrste: izstradanjem. Skušala je preprečiti vsak dovoz živeža v Francijo in na ta način deželo izstradati in omehčati do kapitulacije. Voditelja angleške politike v tem času sta bila Pitt in Burke.

Vsled tega in ker so divjali po Franciji dolgoletni in krvavi boji z notranjimi in zunanjimi sovražniki, je nastala na Francoskem občutna lakota. Provročila je več uporov proti takrat vladajočemu direktoriju. Ne samo civilno prebivalstvo, tudi vojaštvo je bilo silno izstradano. Ko je Napoleon prevzel vodstvo francoske armade v Italiji, je našel vojake svoje armade v naravnost obupnem stanju: že dolgo niso videli ne mesa ne kruha; zaviti so bili v čunje in čevlje so imeli zvezane z vrvmi; konji so bili tako izstradani, da niso mogli vleči kanonov.

Napoleon je nagovoril te vojake: »Vojaki, goli ste in lačni; veliko se vam imamo zahvaliti, pa ničesar vam ne moremo dati . . . Jaz Vas pa hočem popeljati v najbolj rodovitne ravnine sveta. Bogate pokrajine in velika mesta bodo padla v naše roke: tam boste prišli do časti, slave in bogastva! . . .»

Dasi so imeli Francozi napram sebi veliko premoč dobro preskrbljene vojske, so vendar predri sovražne čete, osvojili bogate kraje, dobili živeža in obleke in obrezuspešili angleško blokado. Na znotraj so se istočasno s posebno vnemo lotili poljedelstva in obrti, da so doma pridelali vse potrebno.

Angleška blokada vsled tega ni dosegla pred 120 leti nameravanega uspeha.

Ta zgodovina nam je poučen zgled za današnjo dobo. Ako se lotimo s podvojeno silo pomladanskega obdelovanja zemlje, ako varčujemo z živili, ako vztraja naša armada v svojem podjetnem duhu, potem se nam ni bati posledic angleške blokade.

Ko je Napoleon podjarmil večji del Evrope, se je tudi napram Angliji obrnil list. Dne 21. novembra 1806 je izdal v Berlinu dekret, s katerim je napovedal Angliji blo-

kado. Prepovedal je vsako trgovino, vsak promet, celo dopisovanje z Anglijo; zaplenil je vso lastnino angleških podanikov in vse blago, ki je prišlo iz Anglije ali njenih kolonij; vse Angleže, ki so se nahajali na Francoskem ali od Francozov osvojenih pokrajinah, je proglasil za vojne ujetnike.

Začel se je neizprosni boj na morju. Anglija je v odredbi z dne 9. januarja 1807 prepovedala vsem nevtralnimi ladjam voziti v kako francosko ali od Francozov podjarmljeno pristanišče.

Ko se je Napoleon polastil mest Hanzze, je zaplenil vse tam se nahajajoče angleško blago.

Nato je Anglija proglasila blokado tudi na rekah Weser, Ems in Labo in je zaplenila vsako ladjo, ki je imela francoske listine. Nevtralnimi državam je dovolila promet le z lastnimi naselbinami; ako pa bi prelomile blokado in pristale na francosko pristanišče, bi morale plačati Angliji 25odstotni davek.

Napoleon je odgovoril z dekretom, da bo zaplenil vse nevtralne ladje, ki bi prelomile blokado Anglije ali ji plačale kak davek.

Zanimivo je, da so se tej blokadi Anglije sčasoma pridružile na francoski strani skoraj vse takratne evropske države: Pruska, Rusija, Danska, Španka, Avstrija in Italija. Danska in Rusija sta na severu, ostale države so pa na jugu ovirale vsak promet z angleškim blagom.

Toda pred sto leti tehnika še ni poznala takih bojnih sredstev, kot jih imamo danes. Fulton je ravno nekako v tistih časih iznašel podmorski čoln in stavljal svojo iznajdbo Franciji in pozneje Angliji na ponudbo; vendar brez uspeha; šele kasneje se je Amerika lotila njegove iznajdbe.

Nastal je sčasoma proti tej blokadi splošen odpor in blokada je ostala brez pravega uspeha. Trgovina je našla vključ splošni zaprtiji pota, da se je dalje razvijala. Cvetelo je posebno tihotapstvo. Zlasti Grki in Amerikanci so vzdrževali obojestranske promet kljub blokiranju pristanišč.

Napram temu se je Napoleon boril na ta način, da je proglasil vse kolonialno blago za angleško in ga obdavič s 50odstotnim takozvanim kontinentalnim davkom. Kasneje je odredil celo sežiganje in uničenje angleškega blaga.

Vendar ni vse to imelo pravega uspeha. Trgovina se je kljub temu razvijala naprej in hodila svoja pota, dokler se ni list zgodovine zasukal, da je postal Napoleon zopet osamljen, ponižan in potlačen in je prostost mednarodne trgovine zopet vzcvetela.

Vojaške zadeve.

Imenovanja. Za poročnike so imenovani: Nj. c. in kr. Visokosti gospodje nadvojvode Leon Karel pri ulan. polku št. 3, Vilhelm Franc Josip pri ulan. polku št. 13, Fran Karel Salvator pri pion. bat. št. 2, Maksimilijan Evgen Ludvig pri ulan. polku št. 1 in Hubert Salvator pri drag. polku št. 4, potem vojaški akademiki Terezijanske akademije in sicer: Gizejewsky Josip pri 47, Koschatzky Oton pri 7, Faninger pl. Amalienheim Beno pri 17, Milowitz Ot. pri 97, Jaroslav Šotola pri 87, Winternitz Aleksander pri 27, pešpolku; Nagl Vilko pri 5, drag. polku; Feigl Romuald pri 7., Forstner Ernst pri 9, polj. top. polku; Dobren Viktor, Lehký Josip in Čretnik Viktor, vsi trije pri 4. trd. top. bat. — Za praporščake: Mikuš Franc pri 17, Vorbach Josip pri 7, Fink Bogomil pri 17, Pessiak Miroslav pri 47, Riavitz Egon pri 87, Kromer Hugo pri 27, Bratković Ernst pri 47, Miorini pl. Sebentenberg pri 7, Kober Rudolf in Poche Beno, oba pri 27, Reinisch Nikolaj pri 7, Fischer Rudolf pri 17, Mang Günter in Ferstl Ferd., oba pri 97, Hämmerle Ivan in Heller Miroslav, oba pri 87, Prager Josip pri 47, Garzarolli pl. Thurnlakh Wolfgang pri 14 in Bučar Josip pri 34, pešpolku. — Koch Dušan pri 5, drag. polku, Schulz Herman pri 9, Exler Franc pri 8, polj. top. polku; Rosenberg Josip, Goder Franc, Langer Ivan, Aigner Alfred, Michalek Henrik, vsih pet pri 4, trd. top. polku. — Pri domobranstvu so postali poročniki vojaški akademiki II. letnika Fran Josipove akademije: Artur Böhm pri 27, Ivan Berger pri 26, dom. pešpolku, in Alfonz pl. Beseljak pri c. in kr. ulan. polku št. 2. (Beseljak je sin domoljubnega polkovnika iz Črnega vrha, ki je žaližbože lansko leto pač prežgodaj odrinil iz tega sveta.) — Praporščaki so postali gojenci vojaške višje realke: Pibernik Iv., Pibernik Božidar, Mayeritsch Robert, vsi trije pri 27, Gustin Julij, Hauptmann Josip, oba pri 26, Langhammer Srečko pri 5, Weihrach Leopold in Oberleitner Anton, oba pri 4, in Smole Rudolf pri 23, dom. pešpolku. Podpolkovnik Miroslav Scotti pri 47. pp. je imenovan za poveljnika 8. p. lov. bataljona. Rimsko-katoliška duhovnika Josip Vrecko in Josip Kuk lavantinske škofije, sta imenovana za vojaška kurata v r. c. in kr. armade.

Odlikovanja. Z redom železne kronice 3. vrste z vojno dekoracijo je odlikovan polkovnik Dominik Žagar, poveljnik 17. polj. top. brigade; z duhovniškim križcem 2. vrste na belordecem traku vojaški kurat v r. Adalbert Muha 15. peh. divizije;

LISTEK.

Kako je bilo Britansko prvič osvojeeno.

Bilo je nekega septembarskega popoldne l. 55. pr. Kr., ko se je rimski vojskovodja Julij Cezar približal kentški obali v južni Britaniji z brodomjem 80 ladij. Tekom zadnjih dveh let je bil osvojil skoraj celo Galijo, prekoračil pri Neuwiedu Ren in odplul proti Britaniji, da oplasi prebivalce in jih radi njihove vsestranske podpore, ki so jo nudili svojim plemenskim tovarišem v Galiji v vojni proti rimskim legijam, pokliče na odgovor. Julij Cezar je bil prvi Rimljan, ki je z vojsko prekoračil Ren in Ocean.

Britanski prebivalci so zasedli obal s konjenico in pehoto ter bojnimi vozmi; bili so pripravljani, da svojo otočno domovino branijo do skrajnosti. Ker so bili rimski vojaki opravljeni s težkimi železnimi oklepi, so se bali, da bi ne bili preje pobiti, predno bi se mogli ustanoviti na obali; zato so se obotavljali in niso hoteli z ladij v morje. Cezar je zato odredil, da so začeli Britance najprej obsipati s kamenjem, ki so ga metali oblegovalni stroji z ladij. Ta napad je sovražnika prisilil, da se je pomaknil nazaj. Toda vojski so se še

vedno obotavljali, da bi zapustili ladje. Tedaj je zastavonoša 10. legije, ki je veljala za najhrabrejšo in je tvorila Cezarjevo telesno stražo, stopil z zastavo na rob ladje z besedami: »Za mano, kdor noče biti priča, kako sovražnik upleni našo zastavo!« kot prvi skočil v vodo. To je učinkovalo; vseh 12.000 vojakov poskače v vodo in se obrne proti obali. Britanci so jih sprejeli v vodi in razvil se je hud boj; ker je obilo rdečila valove. Polagoma so si Rimljani priborili pot na suho, se ondi hitro uredili in z nova napadli; strašni naval dobro discipliniranih čet je gnal Britance pred sabo kakor vihar.

To je bil začetek rimske invazije na Britansko pod Julijem Cezarjem. Kasneje je ta vojskovodja še enkrat vpadel na ta otok. A predno so rimske legije vpadle na Škotsko, je preteklo skoro poldrug sto let.

Medtem ko je bila do l. 80. po Kr. že skoraj cela Anglija spremenjena v rimsko pokrajino, niso imeli Rimljani severno od Solway Firtha še nič ozemlja. Tega leta je Julij Agricola peljal čez mejo rimsko armado in previdno prodiral naprej. Domači rodovi se sicer hrabro branili; ker so pa bili nedini med seboj, jih je posamezno napadel in drugega za drugim premagal. Rimljani so postopali z neusmiljeno

strogostjo; branitelje posameznih osvojenih točk in krajev so do zadnjega pobili, odgnali živino in uničili pridelke. Na tem krutem vojnem pohodu je Agricola prodrl do Forth of Clyde (bliž današnjega Greenocka). Oba morskata rokava segata tako globoko v deželo, da ju loči le 40 milj široko ozemlje. Na tej zemeljski ožini je Agricola zgradil vrsto utrdb, ki so stale v enakomerni oddaljenosti druga od druge, da z njimi zavaruje osvojeno ozemlje pred bojevitimi severnimi plemeni. Ker se je bal napada teh plemen, jih je sklenil prehiteti in poiskati v njih lastnih mejah. Odrinil je torej iz svoje trdnjavske črte, prekrizal Forth pri Gueensferry in skozi Fife prodiral proti severu. Vseposod so se dvignila plemena v brambo domovine in se ob Ardoškem močvirju v Perthshire na vzhodu grampianskega pogorja pogumno postavila v bran (84. l. po Kr.). Glasom Tacita je kaledonska armada štela 30.000, rimska pa 26.000 mož. Kaledonci so se borili z obupnim pogumom, toda nemerno boljše disciplina in orožje rimske armade sta le-tej zagotovila zmago. Kaledonci so doživeli krvav poraz in še-le noč je končala krvavo klanje. Nad 10.000 mrtvih je pokrivalo bojno polje. Agricola je peljal svojo zmagovito armado nazaj proti jugu in še-le

po njenem odhodu so si upali domačini na bojišče, da pokopljejo svoje mrtve. Agricola je bil tudi, ki je prvi odredil, da so plule ladje krog in krog Britanije ter je na tem otoku utrdil rimsko gospodarstvo.

„Solčna država“ Henrika IV.

Krog leta 1600 je sedel na francoskem prestolu kralj, ki je v svoji lahkomiselnosti in nasladnosti veliko grešil, ki pa kljub vsej pokvarjenosti, ki je že tedaj vladala na dvoru, in kljub nerazveseljivemu družinskemu življenju ni nikoli popolnoma izgubil mladostno svežih idealov. Bil je to Henrik IV., zaščitnik hugenotov. On je zapustil zanimiv načrt za ustanovitev krščanske republike, katerega je izdal njegov finančni minister Sully leta 1650. Delo je obsegalo sedem zvezkov in imelo naslov »Solčna država«.

»Solčna država« Henrika IV. naj bi tvorila zveza vseh krščanskih držav v Evropi, izključevši ruskega velikega kneza ali »moskovskega carja«. Namen tega državnega sestava bi bil razdeliti Evropo med gotovo število držav v približno enakem razmerju, tako da bi te države ne mogle druga druge zavidati radi neenakosti in da bi se jim tudi ne bilo treba bati, da bi se ravnotežje izprevrгло. Razmerje teh dr-

Najvišje pohvalno priznanje se je izreklo polkovniku Emilu Kornmüller 97. pešp.

Vojska z Rusi.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Odbiti ruski napadi v Karpatih

Dunaj, 13. marca. Uradno se poroča: Na Rusko-Poljskem in v zahodni Galiciji ni nobene izpremembe. Tekom dneva so se vršili topovski boji. Napade posameznih sovražnih oddelkov smo vseskozi odbili z izgubami za Ruse.

Boji na cesti Cisna-Baligród v Karpatih se trajajo. Neko višino, za katero smo se bojevali več dni, smo včeraj osvojili. Pri saperskem napadu so naše čete razstrelile dele sovražnih postojank, v naslednjem boju od blizu so vrgle sovražnika nazaj in ujele nad 1200 Rusov ter več častnikov. Še ponoči smo sovražne protinapade na to višino, kakor tudi na postojanke na sosednjih oddelkih odbili s težkimi izgubami za sovražnika.

Na celi fronti v vzhodni Galiciji in na prostoru pri Črnovicah vlada v splošnem mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

Hudi napadi v Karpatih. — Novi boji južno od Dnjestra.

Dunaj, 14. marca. Uradno se poroča: Na Poljskem in na fronti v zahodni Galiciji se splošen položaj ni izpremenil. Sovražnikove napade ob spodnji Nidi kakor tudi pri in južno od Górlíc smo po kratkem boju odbili.

V Karpatih so se zopet na številnih točkah silni napadi Rusov ponovili. Tako se na bojni fronti med prelazoma Lupkov in Užok, potem v dolini reke Opor, kjer se je tudi ponoči ljuto bojevalo, in pri Wyszkowu. Poleg mnogo ranjenih Rusov, ki so padli v naše roke, smo ujeli 400 sovražnikov, ki so se med bojem udali.

Tudi v postojankah južno od Dnjestra so se razvili boji. Močan napad sovražne pehote je kmalu ustavil zelo dobro učinkujoč ogenj naših čet ter se je popolnoma izjalovil z velikimi izgubami za sovražnika. Dalje vzhodno smo zopet vrgli nazaj sovražno konjenico, ki je nastopila peš.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

NEMŠKO URADNO POROČILO.

Rusko umikanje.

Berolin, 13. marca. Veliki glavni stan: Rusi so se umaknili iz okolice pri Avgustovu in severovzhodno do ozadja Bobra in pri Topove pri Grodnu.

Najvišje armadno vodstvo.

Položaj neizpremenjen.

Berolin, 14. marca. Veliki glavni stan: Položaj na vzhodu je neizpremenjen.

Najvišje armadno vodstvo.

RUSKO URADNO POROČILO.

Generalni štab poroča 11. marca ob 11. uri ponoči: Včeraj so se med Njemenom in Vislo vršili skrajno trdovratni boji, in sicer v okolici Simna, v dolinah Oumleve in Orzyca in v smeri proti Przasnysza. Na levem bregu Visle je položaj neizpremenjen.

STRAŠNE RUSKE ŽRTVE V KARPATIH.

Budimpešta, 13. marca. »Pesti Hirlapu« javlja njegov poročevalec dne 11. marca: Boji v Karpatih so bili danes predvsem

obrnjeni proti vremenu, ki se je zopet poslabšalo. Zelo je snežilo in mraz je bil trajno neznošen. Ruska brezobzirnost nasproti moštvu v zadnjih dneh dokazuje, da so na vsak način hoteli doseči uspehe. Naša lastna ofenziva je le zato zgolj korakoma napredovala, ker smo hoteli varovati naše ljudi. Rusi so zadnje dni le v najredkejših slučajih poizkušali z obkolitvijo, ker zahtevajo take operacije mnogo časa. Svoje mase pode naravnost pred naše strojne puške, ako hočejo doseči brze uspehe. Sicer pa vzbujajo posebno pozornost to, da, če le mogoče, ne pošiljajo v gotovo smrt ruskih polkov, marveč kavkaške in besarabske. Dogaja se, da kupi mrtvih žrtev služijo naslednjim četam za kritje, ker je sedaj v trdozmrznjenih tleh težko kopati jarke. Ruske izgube v karpatskih bojih so naravnost nepreračunljive. Na tisoče se jih je ugonobilo v snežnih viharjih in so našli v snegu svoj grob. Največ Rusov je padlo v Karpatih, njihove izgube tukaj presegajo celo one v Mazurii. Svoje grožnje glede galiških judov Rusi do danes še niso izvršili. Na kompetentnem mestu se domneva, da si ruski poveljnik ne upa delati na lastno odgovornost ter je pri vrhovnem poveljstvu prosil za nova povelja. Sedaj je na velikem knezu Nikolajeviču, ali požene bedne nesrečnike pred naše topove ali ne.

NEZNOSEN MRAZ V KARPATIH.

Budimpešta, 14. marca. »Magyarország« poroča: Vsled neznošenega mraza v Karpatih se je udala ena stotnija nekoga ruskega pešpolka, ker vojaki niso mogli več prenašati mraza in skrajno neugodnega vremena.

ODBITI RUSKI NAPADI PRI UŽOKU.

Budimpešta, 15. marca. »Az Estu« poroča iz Unghvarja posebni dopisnik: Nahajal sem se nekaj dni v Karpatih. Povsod leži debel sneg, posebno pa na gališki strani. Dopoldne sijaje sonce, popoldne pa navadno sneži. V četrtek in petek sem prehodil celo okolico Užoka, kjer se bori tren z velikanskimi težavami. Konji in vozovi so popolnoma beli. Povsod napravi tren vtis kake ekspedicije na severni tečaj. Zgornji tok reke Ung je zamrznjen. Velike težave ima poljski telefon, ker se pod težo snega trgajo žice. Neprenehoma patrolirajo straže, da naznanijo vodstvu, kje je žica pretrgana. Smukaške patrulje napravljajo zelo posrečene izpade. V petek popoldne sem videl podmaršala Surmaya. Kmalu se je pokazal nad njim »golib«, ki je vrgel neki list, ki je padel pred podmaršala. Na listu so se nahajale najnovejše vesti o Rusih. Naši vojaki zelo veliko trpe vsled mraza, a njihovo junaštvo je nepopisno. Silovitost bojev je v zadnjem času ponehala, samo ponoči pride do topniških dvobojev. V pretečenih dnevih so poizkušali Rusi s sunki zahodno od Užoka. V našem uničujočem topniškem ognju so Rusi naskočili kot vrabi. Tretjina jih je bilo mrtvih, drugi del pa je prodril 500 m naprej ter se zakopal. Rusi poizkušajo doseči uspeh z masami. Tu so koncentrirali svoje najboljše vojaštvo, ki je cvet Rusije, ter se ne vdajo hitro. Ali častniki ne štedijo s temi ljudmi, ampak jih brezobzirno žrtvujejo. Rusko topništvo zastoj išče naš tren. V teh dnevih je bilo po mednarodnem pravu dano znamenje, da mislimo mrtve pokopati. Navidezno so Rusi pristali na to. Mi smo pričeli z žalostnimi obredi, Rusi so pa pričeli streljati na naše sanitetno moštvo. Vendar jih je naše topništvo prisililo, da so utihnili. Rusi hočejo tukaj za vsako ceno doseči velik uspeh, zaradi tega neprenehoma delujejo. Naše vojake čakajo tukaj zelo velike težave, a razpoloženje med njimi je izvrstno.

bilo 66, njihova službena doba naj bi trajala pa tri leta. Isti možje bi se ne smeli v drugo voliti. Zbor bi moral imeti svoj sedež nekje sredi Evrope, približno v okolici Rena.

Papež ima kraljevsko dostojanstvo in bi bil obenem najvišji razsodnik med vsemi krščanskimi knezi, »dostojanstvo, ki bi mu« — kakor piše Sully — »ne nakopalo nobene ljubosumnosti in za katero ima ta dvor vsled svoje modrosti nedvomno največ sposobnosti.« Henrik IV. si je radi uresničenja svojega načrta živahno dopisoval z različnimi državnimi glavarji, tako na primer s kraljico Elizabeto in papežem, ki sta baje oba potrdila njegovim mislim. Sredi njegovih načrtov ga je dohitela smrt po bodalcu Franca Ravaiillac dne 15. maja 1610. Osem let kasneje je zadivjala 30letna vojna in se rogala Henrikovim sanjam o »krščanski republiki« (kakor se roga sedanja haškimi mirovnimi konferencami).

Znano je, da imajo tudi prostozidarji v svojem programu neke vrste evropsko velerepubliko, ki se bo pa, kar se tiče krščanstva in katoličanstva ter zlasti papeštva, gotovo močno razlikovala od Henričkove »Solne države«. Vendar nam pa današnja strašna vojna dokazuje, da bi bil pravi blagor za Evropo in človeštvo, ako bi se uresničila misel evropske zveze.

RUSKI NEUSPEHI V BUKOVINI.

Dunaj, 13. marca. Iz Črnovic se poroča: Nепrestano sneži. Silen vihar in snežni metež obtežujeta vse vojne operacije. Ponoči smo čuli grmenje topov. Ko je namreč naša artiljerija zapazila Ruse, da so se umaknili proti Novosielici. Rusi so pri Črnovicah pri Sadagori poskušali priti z višin v smeri proti Prutu, vendar je naša artiljerija to namero preprečila in zadala sovražniku občutne izgube; do Zurczke prodrle ruske predstraže smo ujeli.

TRAJNI BOJI SEVERNO IN VZHODNO OD ČRNOVIC.

Budimpešta, 15. marca. »Az Est« poroča iz Črnovic: Boji v severnem delu Bukovine in vzhodno od Črnovic so postali stalni. Oddelki sovražnih prednjih straž brezdomno maskirajo zbiranje sovražnih čet. Naše topništvo ne molči nobeden dan. V večjih presledkih pošiljajo krogle v vrste sovražnikov. V zadnjem času je naše topništvo zapazilo, da je zasedlo večje število sovražnikov neko hišo. V nekaterih minutah je pričel top streljati in granata je priletela točno skozi okno v hišo. Kdor se ni mogel rešiti, tega je uničil šrapnel.

OSVOBODITEV KOLOMEJE.

»Nowa Reforma« je prejela po ovinku skozi Dunaj privatno pismo, oddano v Kolomeji dne 17. februarja. Dopisnik poroča, da so v Kolomeji že prve dni februarja slišali o napredovanju avstrijskih čet. V soboto, 13. februarja so se že razločno slišali topovski strelji, ki so prihajali vedno bliže. Kolikor bolj se je bližal boj Kolomeji, toliko bolj so bili Rusi vznemirjeni. Pošiljali so v boj znatna ojačenja. Dne 15. februarja je bil položaj resen. Naslednji dan je avstrijsko topništvo priborilo zmago. Rusi so se začeli umikati. Umikanje se je izpremenilo v tako paničen beg, da so ranjence in umirajoče pustili kar na ulicah. Avstrijci so streljali z gričev nad mestom, Rusi pa z mostu; krogle so letele nad mestom. Ob dveh popoldne (16. febr.) je nastala velika panika. Vse je bežalo. Bilo je grozno streljanje. Rusi so trumoma bežali. V mesto so padali šrapneli ter par oseb umorili, več pa ranili. To je trajalo do sedmih zvečer. Potem je boj ponehal. V mesto so prikorakali Avstrijci. Avstrijske čete so imele neznatne izgube, Rusi pa jako velike. Mesto ni bilo dosti poškodovano. Mnogo Rusov se je poskrilo po privatnih hišah, odkoder so jih potem izgnali in ujeli. Ujetih je bilo nad 2000 Rusov. Rusi so se na begu povsod masčevali, ropali in morili, kjer so mogli. Iz Kolomeje so morali tako naglo bežati, da niso mogli napraviti veliko škode. Oropali so nekoliko trgovin. S seboj so odpeljali mestnega svetovalca Kozacka in 22 židov. V torek (16. febr.) ob petih popoldne so most čez Prut polili s petrolejem in ga zažgali. Požarna straža in avstrijske čete so most rešile.

Ob prihodu avstrijskih čet so bili meščani izredno veseli. Objemali so vojake ter jih pogostili, koliko so mogli.

ODLOČILNA BITKA SE BO BILA V GALICIJI.

Berolin. Neki ruski vojaški list piše: Kljub temu, da se je desno rusko krilo pomaknilo nazaj, so vendar ostale glavne sile v Galiciji z odločnim poveljem, da začno ondi odločilni boj. — Napačno je mnenje, če se splošno sodi, da bo Hindenburg odstopil od načrta, ki je naperjen proti Varšavi; toda glavni boji se bodo spomladini vršili v Galiciji.

AVSTRIJSKI URADNIKI V GALICIJI.

Krakov, 14. marca. »Kurjer Codzienny« poroča po ruskih listih: Rusija namerava poslati v Avstrijo 20.000 avstrijskih uradnikov, ki so ostali v okupiranih delih Galicije. 300 nemških rodbin so prisilili Rusi, da so prestopile v pravoslavlje.

× × ×

POLOŽAJ NA POLJSKEM V RUSKI LUČI.

Petrograd, 13. marca. Petrograjska brzojavna agentura poroča: Razmerni mir zadnjih dni smo mi kakor tudi sovražnik porabili za poizvedovalne polete. Številna letala so preletavala naše postojanke. Zračna ladja »Ilija Muromec« se tudi udeležuje teh poletov. Sovražni letalci so zagrnali nad Osovjec kakih 20 malih bomb, ki pa niso napravile nobene škode. Utrdbe so dobile tisoče bomb od težkih havbic. Na desnem bregu Visle smo pri kraju Verzbovo uplenili čisto nov in dobro opremljen nemški aeroplan in zajeli oba letalca. V okolici Pilice je stotnik Kravčević napadel in zapodil v beg nemško letalo, ki se mu je posrečilo uiti v nemške vrste. Tu in tam je sovražnik zagnal zažigalne bombe, pa brez škode. Vsled ugodnega vremena poizvedovalni poleti, ki olajšujejo naš artiljerijski ogenj, zelo dobro napredujejo. Sovražnik je izstreljeval strelivo vseh vrst, celo stare granate, ki niso hotele eksplodirati, so padale na naše postojanke.

Pri Praszyszu so Nemci ustavili načne napade in so šele ob zori napadli v sklenjenih vrstah. Ker so tla zmrznjena, ni prav lahko kopati strelskih jarkov. Pri prestavljanju svojih vrst so imeli Nemci vsled našega ognja veliko izgub. V okolici Pilice so se pokazale nove nemške čete, in sicer ne zato, da bi prodrli našo fronto, ampak da se ubranijo naših protinapadov. Nemci so več topov postavili na odprtem polju pred našimi strelskimi jarki, da s tem podpirajo svoje naskakujoče čete. Postrelili smo vse moštvo pri teh topovih, pa niti mi niti sovražnik ni mogel odpeljati teh topov.

NEMŠKA OFENZIVA PROTI VARŠAVI.

Curih, 14. marca. Dopisnik lista »Times« poroča iz Petrograda: Vest, da so se Nemci umaknili od trdnjave Osovjec, je bila prezgodnja. Nemški topovi še dalje obstreljujejo trdnjavo. Nemci so ojačili svoje sile na severnem Poljskem ter pri Grodnu zbrali novo močno armado, ki je pričela z ofenzivo od vzhodnopruske meje v smeri proti Varšavi.

IZ VARŠAVE.

Dunaj, 14. marca. Na Dunaj došli varšavski izgnanci pripovedujejo, da so se Varšavci že sprijaznili z mislijo, da ruske čete izpraznijo mesto. Sicer je izjavil ruski vrhovni poveljnik veliki knez Nikolaj, da nameravajo Rusi braniti nezavzemljivo varšavsko trdnjavo do zadnjega zdihljaja, a odredili so že gotove stvari za morebitno izpraznitev Varšave. Sedež vojaške intendature so že premestili v Vilno. Načelnik vojaških sanitetnih naprav in veliki del ranjencev prepeljavajo v druga mesta.

RUSKO-NEMŠKI BOJI.

»Nowa Reforma« piše: Rusi si že od začetka prizadevajo, da bi strli nemško severno krilo ter si skozi vzhodno Prusijo odprli pot proti Berlinu. A to se jim je že dvakrat ponesrečilo; bili so uničevalno poraženi med Mazurskimi jezeri in drugič v zimski bitki na Mazurskem. A Rusi še ne odnehajo, ampak že tretjič poizkušajo izvršiti svoj načrt. Zbrali so svoje čete pri svojih starih opiralnicah ter začeli s tretjo ofenzivo. A zadnje dni se je začela tretja ruska ofenziva zopet lomiti ob nemških vrstah; Rusi so bili zopet poraženi pri Avgustovu in pri Przasnyszu. Odločitve sicer še ni, a vendar je očitno, da se tretja ruska ofenziva na severu krha že v svojih začetkih, in verjetno je, da bodo doživeli tretji poraz, ako se prej ne umaknejo za svojo utrjeno črto Grodno—Osovjec—Lomža—Modlin. Ruski vojni kritiki slavijo začasne ruske uspehe pri Przasnyszu in Grodnu in se hvalijo, da Nemci niso mogli pretrgati ruske utrjene črte Grodno—Osovjec—Ostrolenka—Modlin. Toda ta slava sloni na napačnem računu. Tudi Rusom je znano, da so bili Nemci v vzhodni Prusiji v defenzivi in da je bila njih ofenziva druga. Videli bomo, kako bo potem, če bodo Nemci resno začeli izvajati ofenzivo na severu.

RUSKA TRDOVRTNOST.

Milan, 14. marca. Petrograjski poročevalec lista »Times« poroča, da je končni cilj Rusov še vedno Berolin in da bodo v ugodnem času nastopili pot proti Berolinu.

RUSE SKRBI USODA TRDNJAVE OSOVJEC.

Petrograd, 14. marca. (Kor. ur.) Vse ruske liste skrbi usoda trdnjave Osovjec. Čudijo se, ker je kljub velikim ruskim zmagam, o katerih se je poročalo, trdnjava Osovjec še vedno v nevarnosti in ker je zato ogrožen tudi prehod čez črto Bobr.

× × ×

AVSTRO-OGRSKA UPRAVA V ZASEDENIH DELIH POLJSKE.

Krakov, 14. marca. »Kurjer Codzienny« poroča: Vojaški upravi v zasedenih delih Poljske načeljuje general Pichler kot etapski poveljnik I. armade; namestuje ga polkovnik pl. Senaler. Velik del upravnih poslov so poverili civilnemu komisarijatu, ki ga vodi stotnik pl. Nemah. Poljsčino so uvedli povsod kot ruščini enakopraven jezik. Oklice so izdali v imenu našega vladarja in naznanili, da so uvedli avstro-ogrsko upravo in da so prevzeli sodnijske in policijske posle gališki uradniki. Avstro-ogrsko upravo so uvedli v srednjem in v južnem delu gubernije Piotrkov, Lasky, Noworadomski in Czenstochov. Severni del teh gubernij z Lodzom upravljajo Nemci. Piotrkovska gubernija obsega 12.249 štirijaških kilometrov z 1.400.000 prebivalci. Prebivalstva je tri četrtine rimsko-katoliške vere, 12 odstotkov je protestantov, ostali so židje.

× × ×

K CARJEVEMU OBISKU V HELSINGFORSU.

Stockholm, 13. marca. »Stockholms Dagbladet« je poslal njegov zaupnik zanimive podrobnosti k carjevemu obisku v Helsingforsu. Piše: Obisk je bil napove-

dan za petek, 5. marca. Nekaj dni prej je ruska policija razvijala mrzlično delavnost, da prepreči vsako nevarnost kakega napada. Ob dolgi progi ni le stražil kordon policajev, orožnikov in tajnih agentov, marveč so se popisale tudi vse osebe, ki prebivajo do 200 metrov oddaljenosti od proge Petrograd—Helsingfors. V Helsingforsu se ni samo skrbelo za carjevo varnost, marveč se je sprejem prisilno izpremenil v slavnosten čin. Vsi prebivalci so morali na povelje razsvetliti svoje hiše in razobešiti zastave. Trdnjavski poveljnik admiral pl. Essen je moral jamčiti, da razsvetljava ne tvori nobene nevarnosti za Zeppelinov napad. Drugače je namreč Helsingfors vedno zavil v temo. Plemstvu se je prigovarjalo, da ob sprejemu oficijelno pokaže svojo vdanost, kar so pa člani plemstva vljudno, a odločno odklonili, in sicer kljub obljubam, da se bodo dale Fincem nove koncesije. V zadnjem trenutku se je carjev obisk, kakor običajno, preložil. O svrhi carjevega obiska se širijo različne govorice. Car si je hotel baje ogledati vzhodnomorsko brodogradnjo, a splošno mnenje je drugačno. Pričakuje se proklamacija, s katero se Finci, ki so bili doslej oproščeni vojaške dolžnosti, pokličejo pod zastave. To domnevo potrjuje tudi okolnost, da je meja ob reki Torneji ostro zastražena, s čemer se hoče očitno preprečiti dezertiranje v celih trumah.

RUSKI CAR ODPOTOVAL NA BOJIŠČE.

Petrograd, 14. marca. (Kor. ur.) Car je odpotoval iz Carskega Sela na bojišče.

CAR ZA CIVILNE UJETNIKE.

Petrograd, 14. marca. (Kor. ur.) »Novo Vreme« poroča: Car je ukazal, naj se kolikor le mogoče olajša usoda civilnim ujetnikom.

× × ×

12 RUSKIH GENERALOV ODPUSČENIH.

Kodanj, 13. marca. »Tidende« poroča iz Petrograda: Preiskava proti 19 ruskim generalom radi uničenja 10. ruske armade v Mazurijih je privedlo do tega, da je odpuščenih iz službe 12 generalov, med njimi dva divizijska poveljnika.

PADLA RUSKA GENERALA.

Frankfurt, 14. marca. »Frankfurter Zeitung« piše: Pri boju okoli Plocka sta padla ruska generala Eugwald in Tyašnelnikow.

× × ×

KRAKOVSKO VSEUČILIŠČE.

V Krakovu se resno misli na to, da se začne predavanja na vseučilišču. Vseučiliški profesorji so se že posvetovali o tem vprašanju ter odredili začasno vpisovanje. Vpisalo se je okoli 200 v Krakovu bivajočih slušateljev. Verjetno je, da se po Veliki noči začne predavanja na vseh štirih fakultetah. Doslej so se samo predavanja na bogoslovski fakulteti redno vršila; bogoslovski fakulteta se je preselila v škotovo palačo. Tako poroča »Glos Narodu«.

VARŠAVSKO VSEUČILIŠČE.

je ruska vlada že pred več desetletji popolnoma porusila. Poljaki so to vseučilišče bojkotirali. »Kuryer Warszawski« poroča, da bodo na varšavskem vseučilišču ustanovili dve poljski profesuri. Baje bo ruska vlada v Varšavo poklicala nekoliko lvovskih vseučiliških profesorjev.

Grof Witte umrl.

Petrograd, 13. marca. (Kor. urad.) Grof Witte je umrl.

× × ×

Witte je bil rojen na Kavkazu leta 1849. Po dovršenih študijah je vstopil k železnici. Že med rusko-turško vojsko leta 1877/78. je vodil vojaške transporte. Leta 1892. je postal prometni minister, l. 1893. pa finančni minister. Leta 1903. ga je car imenoval za ministrskega predsednika. Pri mirovnih pogajanjih med Rusijo in Japonijo je bil mirovni delegat in posrečilo se mu je v treh tednih skleniti za Rusijo častni mir. Zato ga je car povzdignil v grofovski stan. Witte je bil vedno prijatelj miru.

Podmorski boji proti Angliji.

126 ANGLEŠKIH TRGOVSKIH LADIJ UNICENIH.

»Frankfurter Zeitung« poroča, da je od začetka vojske do 1. marca uničenih 126 angleških trgovskih ladij, ki so skupno obsegale 437.879 ton. 57 teh ladij je žrtev nemških bojnih ladij, 16 so jih potopili podmorski čolniki, 11 pa pomožne križarke, 9 jih je zadelo na mine, 1 se je pa razbila. Pri ostalih ni navedeno, na kak način so bile uničene.

ANGLEŠKA ŠKODA NA MORJU.

London, 14. marca. Angleška admiralteta poroča: Od 10. t. m. je bilo v Rokav-

skem, Bristolskem in Irskem kanalu po nemških podmorskih čolnih zopet napadenih 7 britanskih parnikov z vsebino po 1794 do 4658 ton; dve teh ladij sta se potopili, tri nadaljnje so se rešile. Poguba ostalih doslej še ni potrjena. Vsega je pri teh napadih zgubilo življenje troje ljudi.

NA KRIŽARKI »BOYANO« ZGUBILO ŽIVLJENJE 170 MOŽ.

London, 14. marca. (Kor. urad.) »Times« poroča: Posadka pomožne križarke »Boyano« je štela 200 mož; razven 30 mož so vsi ostali mrtvi. Križarko so Nemci torpedirali in potopili.

NEMŠKA KRIŽARICA »PRINC EITEL FRIEDRICH« V NEW-YORKU Z POSADKAMI DVEH ANGLEŠKIH PARNIKOV IN ENE FRANCOŠKE LADJE. — KAKO JE KRIŽARICA »PRINC EITEL FRIEDRICH« UŠLA ZASLEDOVANJU. — KAKO JE »PRINC EITEL FRIEDRICH« POTOPIL AMERIŠKO KRIŽARICO »WILLIAM FRYE« IN ANGLEŠKO LADJO »PIERRE LOTTI«.

New-York, 12. marca. (Kor. urad.) Reuter poroča: Nemška pomožna križarica »Princ Eitel Friedrich« je v dolnji luki izkrcala moštvo angleškega parnika »Charchas« in angleške barke »Kildatan« ter francoske barke »Jean«. »Princ Eitel Friedrich« je peljal barko »Jean« k Osterskem otoku, kjer ji je vzel 2000 ton premoga in jo potem potopil. Carinski uradi so prosili kapitana križarke »Princ Eitel Friedrich«, da vložijo izjavo, ki naj jo sam podpiše, glede uničenja ladje »William Frye« in drugih ameriških ladij. Prosili so ga tudi za ladijske listine »William Frye«. Kapitan nemške pomožne križarke Thiericksen je izjavil, da ne mara pustiti svoje ladje internirati, ampak, da namerava nadaljevati svojo vožnjo, če mu vlada ne dovolji časa za poprave. 70 potnikov francoskega parnika »Florida«, ki so bili na krovu ladje »Princ Eitel Friedrich«, je naseljeniški urad smatral za nezaželjene naseljence. Ostanjejo na krovu, dokler ne bo vlada odločila o njihovi nadaljni usodi. Nemški mornariški ataše, kapitan Boy-Ed je prispel ter se podal na krov ladje »Princ Eitel Friedrich«.

London, 12. marca. (Kor. ur.) »Daily Chronicle« poroča iz New-Yorka, da se je nemška pomožna križarica »Princ Eitel Friedrich« pred nekaj tedni, ko ga je zasledovala neka križarica, rešil s tem, da je bil na eni strani črno, na drugi pa belo pobarvan. »Princ Eitel Friedrich« je bil zavozil v gosto meglo, tako da ga je zasledovalec izgubil iz oči. Kmalu nato je zasledovalec nalezlet na belo ladjo, ki jo je smatral za potniško ladjo v Južno Ameriko. Ustavil je belo ladjo ter vprašal, ali niso videli mimo voziti kake črne ladje. Kapitan bele ladje je odgovoril, da je 18 milj proti zapadu vozila mimo neka črna ladja. Nato je križarica s polno paro odplula po napadni sledi.

Rotterdam, 12. marca. (Kor. urad.) »Rotterdamscher Courant« poroča iz Londona: Glasom brzojavk iz Amerike izjavlja kapitan ameriške jadnice »William Frye«, ki jo je nemška pomožna križarica »Princ Eitel Friedrich« potopila, Kiene, sledeče: Dne 27. januarja je srečal križarko, ki je oddala en strel. Kiene je ukazal jadnico ustaviti. Pristal je čoln pomožne križarke. Nemški častnik je pregledal ladijske listine ter izjavil, da je tovor zabranjeno blago, ki ga je treba zmetati raz krov. V tem je bilo opaziti v daljavi drugo jadnico. Nemški častnik, ki je vodil preiskavo na krovu jadnice »William Frye«, je bil z znamenjem poklican nazaj na križarko. Kmalu pa se je približal čoln z nemškimi pomorščaki, ki so začeli pod vodstvom nemškega častnika sipati blago čez krov. Med tem je »Princ Eitel Friedrich« s polno paro odplul za drugo ladjo, ki jo je kmalu došel. Bila je francoska ladja »Pierre Lotti« iz Nantesa in je vozila premog iz San Franciska na Angleško. Ko je jadnica »Pierre Lotti« prestala svojo usodo, se je »Princ Eitel Friedrich« povrnil k »William Frye«. Konec poročila manjka. Očitno ga je cenzor prečrtal.

London, 12. marca. (Kor. ur.) Ameriški dopisniki tukajšnjih listov poročajo, da vlada v Ameriki veliko ogorčenje zaradi uničenja ladje »William Frye«. Glasom poročila listu »Times« bo ameriška vlada odločno nastopila, če bi se ne moglo z gotovostjo dokazati, da je bil tovor ladje namenjen neposredno angleški armadi ali mornarici. Dopisnik lista pristavlja, da v tem slučaju ne more veljati londonska deklaracija.

Washington, 14. marca. (Kor. urad.) Reuter poroča: Vlada je sklenila, da ne naznani dobe, ki se je dovolila za popravno nemški pomožni križarki »Princ Eitel Friedrich«.

»PRINC EITEL FRIEDRICH« JE PLUL POD NEMŠKO-FRANCOSKO-ANGLEŠKO ZASTAVO.

Rotterdam, 14. marca. (Kor. urad.) »Times« poroča iz Washingtona: Kakor se sliši, je plul pomožni križar »Princ Eitel Friedrich« pod nemško-francosko-angleško zastavo. »Times« citirajo neki washingtonski list, ki piše med drugim: »Kaka nemška vojna ladja ne sme pluti pod vsako zastavo, pod katero hoče, če ima pa kaka angleška ladja ameriško zastavo, potem se vse ameriške ladje izpostavijo nevarnosti, da z moštvo in blagom pogreznemo na dno morja. To načelo se ne more dolgo vzdržati.« »Rotterdamsche Courant«, ki to objavlja, opozarja na krivičnost tega komentarja: Gre za nevtralne zastave na angleških ladjah, ne pa za sovražnikove.

POTOPITEV PARNIKA »WILLIAM FRYE«.

Washington, 14. marca. (Kor. urad.) Nemški poslanik grof Bernsdorff se je razgovarjal z uradniki državnega oddelka o potopitvi parnika »William Frye«. Branil je postopanje pomožne križarke »Prinz Eitel Friedrich« in naglašal, da je križarka postopala po določilih londonske izjave. Kapitan Thiericksen je dva moža posadke parnika »William Frye« obdržal, ker sta Nemca in podvržena vojaški službi.

NADALJNI USPEHI NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

Pariz, 14. marca. (Kor. ur.) »Agence Havas« poroča iz Bordeauxa: Neki nemški podmorski čoln je v četrtek 23 milj južno od Statpoint pogreznil parnik »Auguste Conseil«. Posadko so prepeljali v Falmouth. Glasom poročila iz Havra je parnik »Campinas« 12. marca pred Cherbourgom s spretnim manevriranjem ušel torpediranju nekega nemškega podmorskega čolna.

Kodanj, 14. marca. (Kor. ur.) »Politiken« poroča iz Stockholma: Lastnik švedskega parnika »Hanna« je mnenja, da ni bila njegova ladja tista, ki je bila torpedirana. Ladijski kapitan je imel povelje, da vodi ladjo, ki je včeraj odplula iz Tine na Kanarske otoke, severno krog Škotske. Ker leži Scarborough južno od Tine, bi se ladja ne bila ravnala po danih navodilih.

DELO NEMŠKEGA PODMORSKEGA ČOLNA »U 29«.

London, 14. marca. (K. u.) Glasom nekega naznanila admiralitete je nemški podmorski čoln »U 29« torpediral ladje »Heatland«, »Andalusian«, »Indian City« in »Ademum«. Naznanilo pravi, da je kapitan čolna U 29 rekel, da je septembra potopil angleška križarja »Hogue« in »Aboukir«.

Berolin, 14. marca. (K. u.) »Lokal-anzeiger« piše: Soditi po dostavki londonske brzojavke, bi kapitan čolna »U 29« ne bil nihče drugi nego podkapitan Weddingen, ki je kot vodja U 29 Angleže na jako neprijeten način opozoril nase. 21. septembra je bilo, ko je U 29 pod svojim smelim poveljnikom v Severnem morju s tremi dobro merjenimi torpednimi streli tekom ene ure poslal na dno morja angleške oklopne križarje »Aboukir«, »Hogue« in »Cressy«. Temu činu, ki je v angleške luke zanesel strah pred nemškimi »U«, je 13. oktobra sledilo uničenje britanske križarke »Havke«, istotako čin hrabre posadke na »U 29«.

Zasedanje italijanskega parlamenta.

Rim, 14. marca. (Kor. ur.) Ko je razpravljala zbornica o zakonskem načrtu glede na gospodarsko in vojaško obrambo, je izvajal pravosodni minister Orlando: Postava ne namerava nič izrednega. V drugih državah so uvedli podobne in še strožje odredbe. Predloga ne omejuje svobode časopisju in svobodne besede. Osebnostna svoboda ni ogrožena, ker osebna svoboda ne vsebuje pravice vohunstva. (Živahno pritrjevanje.) Če smo prisiljeni, da izbiramo med svobodo in varnostjo dežele, moramo brez vsakega obotavljanja žrtvovati svobodo varnosti države. (Živahno pritrjevanje.)

Rim, 14. marca. (Kor. ur.) Ministrski predsednik in notranji minister Salandra izvaja: Ne zdi se mi potrebno, da odgovorim na opombe nekaterih govornikov o mednarodnem vprašanju, ker nalaga korist države vladi dolžnost, da je rezervirana. Omejuje se na to, da krepko obnovi svoječasne izjave, ne da kaj izpremeni, da kaj umakne ali da kaj pristavi. Vlada ne potrebuje nove zaupnice, ker ji jo je zbornica že večkrat izrazila, in poziva zbornico, naj pritrdi zakonskemu načrtu, ki je potreben, da se varujejo največje koristi države. Zbornica sprejme nato z 344 proti 33 glasovom po posl. Carboniju predlagani dnevni red: V prepričanju, da odgovarja zakonski načrt o gospodarski in vojaški

obrambi najvišjim koristim države, prestopi zbornica v podrobno razpravo.

Poštna nakaznice v Italijo in Nemčijo ustavljene.

Dunaj, 13. marca. (Kor. urad.) Prome. s poštnimi nakaznicami za Nemčijo in Italijo se s 14. marcem 1915 ustavi. Samo erarni poštni uradi bodo od 15. marca naprej sprejemali poštna nakaznice za vojne jetnike, internirane in konfinirane osebe.

Amerika preskrbuje Italijo s premogom.

Rotterdam, 14. marca. (Kor. ur.) »Rotterdamsche Courant« poroča: V Italijo vozi veliko ameriških ladij premog. Tudi Anglija in Francija sta nakupila veliko ameriškega premoga.

Dopusti za kmečka dela na Ogrskem odgodei.

Budimpešta. »Budapesti Tudosit« poroča, da so se vojaški dopusti za pomladno delo na polju odgodei do gorkejšega vremena; potem se bodo dali dopusti v velikem številu.

Bolgarija zaprla srbsko in grško mejo.

Sofija, 14. marca. (Kor. urad.) Ker razsajajo v Srbiji nalezljive bolezni, je notranje ministrstvo zaprlo mejo vsem potnikom iz Grške in iz Srbije, dokler ne postavijo lope, kjer bodo opazovali potnike.

PREDSIEDNIK TURŠKE ZBORNICE V SOFIJI.

Sofija, 14. marca. (Kor. urad.) Predsednik turškega državnega zbora Halil bej, ki potuje v Berlin, se je pripeljal v Sofijo. Na kolodvoru ga je pozdravil železniški minister, turški poslanik in poslaniško osebje.

Velike demonstracije v Sofiji.

Sofija, 14. marca. V petek so se tu vršile velike demonstracije. Gre za manifestacijo v prilog pridružitve centralnim državam.

Rumunija in Bolgarija.

Amsterdam, 12. marca. Dopisnik »Daily Telegrapha« v Rimu brzojavlja: Trojni sporazum je zagotovil Rumunijo in Bolgarijo, da se trajno določi prost prevoz skozi Dardanele; Rumunije in Bolgarije pa ta odgovor ne zadovoljuje.

Nemško-turška zveza.

Carigrad, 12. marca. »Agence Millia« izjavlja: Poročila inozemskega časopisja o pogojih nemško-turške zvezne pogodbe ne odgovarjajo resnici.

Boji na zahodu.

Nemško uradno poročilo.

Izstreljeni angleški zrakoplovi. — Novi boji v Champagni.

Berolin, 13. marca. Veliki glavni stan: Južno od Yperna smo brez truda odbili posamezne napade Angležev.

Naš napad, da bi zopet zavzeli vas Neuve Chapelle, je zadel po začetnem uspehu na močno angleško premoč in se zato ni mogel izpeljati. Angleži so v tem kraju razvili živahno delavnost z letalci, od katerih smo enega predvečerajšnjim, dva pa včeraj izstrelili.

V Champagni se je na posameznih točkah zopet vnel boj. Vsi francoski delni napadi so bili s težkimi izgubami za sovražnika odbiti. 200 sovražnikov je pri tem ostalo v naših rokah.

Megla in sneg sta v Vogezih ovirala naše delovanje.

Najvišje armadno vodstvo.

Vsi francoski napadi v Champagni odbiti. — Novi boji v Vogezih.

Berolin, 14. marca. Veliki glavni stan: Nekaj sovražnih ladij je včeraj popoldne brez vsakega učinka streljalo iz smeri severno od La Panne-Nieuport na naše postojanke. Pri Neuve Chapelle se je izvzemši osamljen angleški napad vršil le artiljerijski boj. V Champagni so Francozi tudi včeraj ponovili svoje delne napade vzhodno od Souaina in severno od Le Mesnila. S težkimi izgubami za sovražnika so se izjalovili vsi napadi v ognju naših čet.

V Vogezih so se boji zopet pričeli, ker se je vreme zboljšalo.

Francozi tudi sedaj uporabljajo v Argonih nove ročne granate, s katerimi se po detonaciji okuži zrak. Tudi francoske pehotne eksplozivne krogle, iz katerih, kadar padejo na tla, svigne plamen, so v sedanjih bojih vnovič konstatirali.

Najvišje armadno vodstvo.

Francosko uradno poročilo.
Genf, 13. marca. Uradno poročilo francoskega generalnega štaba z dne 11. t. m. popoldne se glasi: Angleži so v sredo osvojili 2500 m jarka pred Neuve Chapelle in tudi vas samo. Napad je napredoval v smeri proti Aubersu do milna Pietre in v jugovzhodni smeri do severnega roba gozda pri Biezu, to je okoli 2 km od Neuve Chapelle. Nemska artiljerija je malo streljala.

Poročilo ob 11. uri zvečer: Gosta megla zelo ovira operacije na raznih točkah fronte. V Belgiji je angleško brodovje uspešno obstreljevalo Westeden. Pri Ypernu smo odbili dva napada. Pri Zandwoorde blizu Neuve Chapelle je angleška armada odbila 2 protinapada. Sovražnikove izgube so znatne. Pri Reichsackerkopfu smo odbili ponočni napad in napredovali okoli 200 m daleč. Pri nadzorovanju nekega jarka prve črte, 30 m oddaljene od sovražnika, sta bila od krogei ranjena general Maunoury, poveljnik neke naše armade in general de Villaret, poveljnik enega zbora te armade. Zdravniki se še niso mogli izjaviti, kako težke so rane. (General Maunoury je bil poveljnik tistih francoskih čet, ki so bile pri Sonssonsu poražene in vržene čez Aisno. Joffre je tudi po tem umikanju stavil velike upe na tega generala, katerega prvi svetovalec je general de Villaret. Na mesto generala Maunouryja pride najbrže pariški guverner Gallieni.)

Stanje ranjenih francoskih generalov Maunourija in Villarsta.

Pariz, 14. marca. (Kor. urad.) O stanju generalov Maunourija in Villarsta so došle ugodne vesti. Maunoury je brez mrzlice; njegovo levo oko je izgubljeno, spodnja čeljust zdrobljena. Generalu Villarstu se je pod ugodnimi pogoji izvršila trepanacija.

Angleško poročilo.

Amsterdam, 14. marca. Londonski vojni oddelek poroča: Četrta in indijski armadni zbor sta v sredo na 4000 jardov dolgi fronti prodrila pol milje daleč. Zavzela sta vse nemške postojanke na tem ozemlju ter ujela nad 700 Nemcev. Angleški letalci so se udeleževali te akcije. Posrečilo se jim je uničiti križišča železnice Kortrijk in Menin.

Nieuport razdejan.

Haag, 14. marca. »Nieuwe Courant« poroča, da so pri ponovnem obstreljevanju nemški topovi največjega kalibra izpremenili Nieuport v kup razvalin. Vsled tega bodo angleške in belgijske čete najbrže zapustile Nieuport.

Odpustitev Garibaldijevih prostovoljcev.

Pariz, 12. marca. »Echo de Paris« poroča iz Rima: Odpust Garibaldijeve legije je v zvezi z bodočim stališčem Italije.

Novo belgijske uniforme.

Pariz, 14. marca. »Temps« poroča iz Havra: Belgijski vojni minister je sklenil vpeljati za belgijsko armado novo uniforme, ki bo rjavkastozelene barve.

Boji za Dardanele.

PRVI PONOČNI BOJ V DARDANE- LAH.

Cariograd, 14. marca. (Kor. u.) Zastopnik Wolffovega urada v Čanak-Kale brzojavlja iz Dardanel: Po dvo-dnevem miru se je bil ponoči od srede na četrtek prvi večji ponočni boj. Ob 11. je pričela neka angleška križarka z več torpedovkami odločno obstreljevali. Odgovarjali so metalci luči z Dardanusa in havbične baterije. Nebo je bilo podobno ognjenemu žaru, zemlja se je več milij daleč tresla. Prvi boj je trajal eno uro. Ob 2. zjutraj se je zopet unel boj. Angleži so odposlali iskalce min, da si napravijo skozi mine pot. Med obojestranskim silovitnim ognjem se je umaknila angleška križarka iz bojne črte, ker jo je zadel havbična kroglja. Trije iskalci min so se potopili, ostali iskalci so, hitro zasledovani po turškem ognju, pobegnili, ne da bi bili dosegli svoj namen. Na turški strani ni izgub, metalci luči niso poškodovani. Ker se je popolnoma izjalovil angleški ponočni napad, je bilo v četrtek kljub najlepšemu vremenu mirno. Utrdbe v osrednjih Dardanelah niso poškodovane. Izgube so vse sledi velikega sobotnega in nedeljskega obstreljevanja.

TURSKO POROČILO O OBSTRELJEVA- NJU DARDANELAH.

Cariograd, 10. marca. (Zakasnelo.)

Danes sta slabo ostreljevali dve sovražnikovi oklopnici naše postojanke pri Kumkale in Sedilbahr. Ponoči na 8. marca je zadel neki sovražni iskalec min, ki se je približal črti min pri Smyrni, na neko mino in se je potopil. Včeraj je sovražno brodovje obstreljevalo eno uro smyrnske utrdbе. Neko sovražno letalo, ki je letalo proti našim utrdbam, je pri-

silil ogenj naših baterij, da se je moralo umakniti.

Cariograd, 13. marca. (Kor. ur.) Glavni stan obvešča: Zadnje tri dni ni sovražnik resno napadal Dardanele. 11. t. m. ponoči se je približalo sedem iskalcev min črti min; naši lahki topovi so poškodovali križarko in potopili dva iskalca min, tretji iskalec je zadel na mino in se je potopil. Popolnoma se je torej izjalovil sovražnikov poizkus, da odstrani mine. Z ostalih bojišč se ni nič bistvenega poročalo.

Cariograd, 14. marca. (Kor. ur.) Glavni stan poroča: Danes je obstreljevala neka sovražna oklopnica v velikih presledkih brez uspeha Sedilbahr in Kumkale. Včeraj ponoči se je poskušal sovražnik z lahko flotilo zopet približati minam, pa se je vsled ognja naših baterij moral umakniti. Naš ogenj je poškodoval nekaj sovražnih ladij.

ANGLEŽI PRIKRIVAJO POSKODBE.

Frankfurt, 14. marca. (Kor. urad.) »Frankfurter Zeitung« poroča iz Aten: Tukajšnji list »Athens« izve iz Mitilen, da z veliko strogoštvom prikrivajo poškodbe angleških bojnih ladij. Večkrat so Turki izvabili Angleže v zasedo in ko je v ponedeljek »Queen Elisabeth« na čelu brodovja plula v Dardanele, jo je obsula toča granat iz štirih baterij in poškodovala v bližini strojnega vijaka. Znatno poškodovana ladja se je morala umakniti. Odplula je proti otoku Lemnos.

FRANCOSKA KRIZARKA V PRISIA- NIŠČU HAIFA.

Cariograd, 14. marca. (Kor. ur.) Neka francoska križarka se je pripeljala 10. t. m. v pristanišče Haifa, ki ga je preiskavala s parnim čolnom. Križarka se je odpeljala, ko so se pojavili turški vojaki.

DARDANELE IN BALKANSKI NEV- TRALCI.

Kolin, 14. marca. »Kölnische Ztg.« poroča: Petrograjska »Rječ« piše, da so Bolgarija, Rumunija in Grška vsled dardanel-ske akcije vznevoljene in bodo najbrže postopale skupno, da si v primernem trenutku zagotovijo s silo svojo pravico do Dardanel. Omenjene države nočejo videti na ožinah niti Rusije niti internacionalne komisije. Tako postaja položaj zapleten, kar bo morda povzročilo še druge grupacije vplivov.

TURKI VPOKLICALI POD OROŽJE LETNIKE 1869—1896.

Trst, 14. marca. Tukajšnji turški konzulat obvešča, da je vodstvo turške armade pozvalo pod orožje vse rezerviste, rojene v letih 1869—1896.

Grška.

GRŠKA ZBORNICA ODGODENA.

Atene, 13. marca. (Kor. ur.) »Agence d'Athènes« poroča: Uradni list bo zvečer objavil kraljev dekret, s katerim se zbornica odgodi za 30 dni. Pričakuje se, da bo po preteku tega časa zbornica razpuščena in razpisane nove volitve.

ŠE NEKAJ PO VENIZELOSOVEM OD- STOPU.

Basel, 13. marca. »Basler Nachrichten« poročajo: »V Parizu kroži vest, ki prinaša novo pojasnilo o grški ministrski krizi. Francoska armada, ki je v Severni Afriki zbrana in pripravljena za odhod, ni določena samo za izkrcanje na polotoku Galipoli proti Turčiji, ampak tudi za avpad na Ogrsko. V Solunu naj se izkrca 200.000 francosko angleških čet, ki naj ojačijo srbsko armado, da začne ofenzivo proti južni Ogrski. S tem bi se prvič vzhodno Rumunijo, da bi korakala s Francozi in od sedmograške strani sklenila železni obroč okoli Avstrije in drugič bi bil s tem zlomljen avstrijski odpor v Karpatih in tako dana Rusom akcijska prostost proti šlezijijski meji. Grški kralj pa se ni dal pridobiti za ta načrt. Cetu-tudi je bil voljan se udeležiti pohoda proti Turčiji, pa se je toliko odločno upiral neposredni akciji proti Avstriji in Nemčiji.

Naročajte „Slovenca“.

Boji na Kavkazu.

Cariograd, 10. marca. (Kor. urad. Zapo-znjeno.) »Agence Milli« poroča: Glavni stan obvešča: Na kavkaški bojni črti so napadli Rusi v okolici Artvina neki naš oddelek. Napad je bil odbit. Ufeli smo več Rusov in zaplenili eno strojno puško. Dne 7. marca smo popolnoma odbili ruske napade na griče Balikli zahodno od Artvina in smo zasedli utrdbе, ki so se nahajale prej v ruski posesti. Sovražnik je izgubil v tem boju enega častnika in 150 mož mrtvih.

Abdu Hamidov sin zadavljen?

Kolin, 14. marca. »Köln. Ztg.« poroča iz Cariograda, da so našli sina-ljubljence bivšega sultana Abdul Hamida v njegovi sobi zadavljenega. (Če je ta vest resnična, gre gotovo za 30letnega princa Burhan Eddin, katerega je Abdul Hamid svojočasno določil za prestolonaslednika. Prinčevno ime se je imenovalo tudi med kandidati za albanski prestol.)

Dne 20. marca se odloči med Japonsko in Kitajsko.

Haag, 14. marca. »Westminster Gazette« poroča iz Pekinga, da je Japonska na tri zahteve dobila dovoljen odgovor, vendar pa smatra dosejanja pogajanja za predolgotrajna, zato je zahtevala, da mora Kitajska do 20. marca rešiti vse točke.

Naši letalci obstreljevali Lovčeni.

Rim, 14. marca. Iz Cetinja se poroča: Avstro-ogrski letalci so zadnji čas vrgli veliko bomb na črnogorske postojanke na Lovčenu in pri Grahovu.

Iz pisem naših vojakov.

Grozovitosti ruskih kozakov.

G. Karol Dovečar, ki se sedaj kot topnič bori na severnem bojišču piše:

Rusi so doživeli težke poraze. Ruske čete so popolnoma izstradane, razstrgane in propadle. Kozaki gonijo pehoto z biči k naskoku. A vse to nič ne pomaže; še par poštenih udarcev pa je milijonska ruska armada uničena. Ruska pehota je popolnoma izstradana; ko jih naši ujamejo, je prvo, da prosijo kruha in cigaret. Pravijo, da po cele tedne ne dobe drugega nego črno kavo. Kozaki so pa najkrvooločnejša in najgrša druha na svetu; tatovi, roparji, morilci, požigalci, onečaščevalci žena in deklet. Ruska infanterija sama zaničuje kozake. Pri Krasniku sem videl dragonca, ki so mu kozaki skozi usta zabili kol v tla, in nekega žandarja, ki so ga kozaki pribili na plot. To je ruska kultura. Človek postane besen od ogorčenja, če vidi take stvari. In koliko morajo prestati pred Rusi ubogi kmetje. Neko kmečko družino so vso pobesili in hišo zažgali, ker so našli pri njih avstrijske patrone. Kjer jim ne dajo jesti, vse pokoljejo. Sedaj so Rusi grozno jezni, ker morajo povsodi bežati in dobivajo povsodi hude batine. Za nas je sedaj položaj zelo ugoden.

Marijino varstvo na bojnem oplju.

Usmiljeni sestri v Idriji piše njen nečak iz Sarajeva dne 7. februarja:

Ljuba teta! Naznanjam Vam, da sem dobil Vašo dopisnico z dne 26. januarja dne 4. februarja 1915. Torej se Vam najgoročnejše zahvaljujem za Vaš pozdrav, posebno pa še za priloženo svetinjo. Zelo me veseli tudi, da se Vam je zboljšalo zdravje, res vedno ste mi bili pred očmi v duhu, odkar so mi naznanili od doma, da ste se onesrečili. Izprevidel sem natanko zdaj, da kdor prav v Boga veruje in Marijo ljubi, da dobi gotovo pomoč v nevarnosti in vsakovrstnih nezgodah. Izprevidel sem tudi sam s seboj, ko sem bil v nevarnosti tri mesece skoro vsaki dan, ker sem vsako minuto mislil, da bom imel preselitev na drugi svet. Pa pod varstvom Marije sem ostal še do današnjega dneva v popolnem zdravju. Še enkrat se Vam moram zahvaliti za tiste svetinje, ki ste mi jih poslali še v jeseni; imel sem vse v boju seboj in sem jih razdelil tudi nekater med svoje tovariše, ki so tudi ravnotako čudežno prišli zdravi vun iz večkratnega svinčene-ga dežja. Bog nam pomagaj še za naprej in nam daj v kratkem tudi ljubi mir.

Tudi obljubo hočem izpolniti, če pridem še enkrat zdrav v svojo domovino, da hočem obiskati Marijo v Vaši novi kapeli z največjo poniznostjo, in to če bo mogoče z bratom Alojzijem, ako tudi on ostane še pri življenju.

Pred nekaj dnevi sem dobil tudi od njega glas, da je še do zdaj bil zdrav, Bog mu daj dobro še za naprej. Moram Vam

pa tudi naznaniti, da sem zdaj v Sarajevu, ker je naš bataljon dobil za nekaj časa počitek. Kdaj gremo nazaj, tega še zdaj ne vem, mogoče v kratkem. Tukaj sem videl tudi prostor, kjer je bil umorjen naš prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Drugega posebno novega nimam. — Sprejmite mnogo pozdravov od Vašega nečaka Jožefa.

Zvest veri, domu in domovini.

Kako globoka je zvestoba našega ljudstva do vere, doma in domovine, pričati pismi, kateri je pisal Matevž Preželj iz Bohinjske Bistrice, ki je že drugič odšel na severno bojišče, bivšemu svojemu županiku in katehetu deželnemu poslancu Pi-bru. Pismo iz Maribora z dne 14. febru-
arja slove:

»Prečastiti gospod župnik! Najprej Vas lepo pozdravim. Zahvaljujem se Vam za vse že v nežni mladosti v šoli storjene dobre in vse drugo. Večkrat se zatečem v mislih k Vam in se spominjam, v kako lepi slogi smo živeli v bistriški župniji. Imeli smo Orla in pevske organizacije, za katere sem še vedno vnet.

Prišli so resni časi za našo monarhijo, ki jo branimo sovražnikovih napadov. Tudi jaz sem se udeležil več hudih bojev in bil 15. decembra ranjen v desno roko. Zdravil sem se v Mariboru, kjer sem še sedaj. Ozdravil sem, hvala Bogu, in v par dneh odidem nazaj na bojišče. Še vedno upam, da še pridem nazaj domov. Če mi je pa božja previdnost namenila, da me bo pokrivala poljska zemlja, kaj zato!

Ravnokar sem prišel iz stolnice, kjer je imel knezoškof dr. Mihael Napotnik lepo pridigo. Obiskal sem večkrat tudi frančiškansko cerkev Matere božje, ki je neizrečeno lepa. Sedaj čakam, da odidem zopet na bojišče za domovino in cesarja.«

Berlinski list sramoli Poljake.

Biala, 13. marca. (Kor. urad.) Današnji gališki uradni list piše na uvodnem mestu: Že več časa so nekateri, gališki deželni sovražni listi priobčevali obdolžitve proti časti uradnikov poljske narodnosti, ki pripadajo zvezi te uprave. Članek berlinske »Zukunft« je dal tem napadom skupen izraz. Članek trdi, da je skoro 700 državnih uradnikov poljske narodnosti v Galiciji osumljenih zločinov veleizdaje ali vohunstva. Ta izbruh je dal profesorju Leopoldu pl. Jaworskemu, načelniku vrhovnega narodnega odbora, povod, da je naslovil na vodilnega urednika imenovanega berlinskega lista odprto pismo, s katerim zahteva dokaze za to gorostasno sumničenje. V 20. februarja izdanem zvezku lista »Zukunft« je izšel zaviti in zakrit odgovor urednika Hardena na to odprto pismo. Odgovor ne navaja nobenih dokazov, marveč vzdržuje prejšnjo trditev s pripomnjo, da se bo krivda tistih baje sumljivih uradnikov dognala šele po vojni in da se bo šele tedaj dalo o tej reči govoriti. Takojšnje poizvedovanje pri vseh uradih v deželi je dognalo, da niso bile proti nobenemu sodnemu uradniku poljske narodnosti uvedene kazenske predhodne poizvedbe zaradi veleizdaje, vohunstva ali drugih političnih zločinov, razen proti enemu sodniku, enemu pisarniškemur oficijantu in enemu sodnemu slugi, proti katerim so tekle predpoizvedbe zavoljo špionaže, ki jih je pa vojno sodišče, ker je manjkal dejanski stan, kmalu ustavilo. Ravnotako se vršijo predpoizvedbe zaradi vohunstva proti samo enemu carinskemu uradniku. Razen proti trem poštnim uradnikom, proti katerim so se vsled denunciacije uvedle predhodne poizvedbe, ki so pa dognale popolno neopravičenost sumničenja, ni bilo preiskav ter torej noben gališki poštni uradnik poljske narodnosti ni zakrivil nobenega izmed naštetih zločinov. Tudi od vseh poljskih uradnikov državne železnice so bili samo trije poduradniki in en sprevidnik zaradi veleizdaje, oziroma vohunstva v preiskavi, ki pa je bila, ker je manikalo dejansko stanje, kmalu ustavljeno.

Slov. Straža' potrebne pomoči!

pa, ki že meseca januarja ni prekašala povprečnosti zadnjih štirih let, je bila v februarju še manjša kot pa navadno.

— **Poraba moke in kruha na Dunaju.** Nižjeavstrijsko namestništvo je začasno uredilo porabo moke in kruha takole: 1. Peki, trgovci in podjetja, ki obrtoma oddajajo mlevske izdelke, smejo v drobni trgovini tekom enega tedna oddati na kruhu, pecivu in pod zaporo dejanimi mlevskimi izdelki samo tri četrtine one množine, ki so jo prodajali povprečno na teden v času od 1. do 15. februarja. 2. Ravnotako smejo prodajati pšenično in rženo moko le zmešano s 50% drugih vrst moke in od vseh vrst smejo posameznim kupovalcem dati naenkrat samo pol kilograma.

— **Dolgi lasje prepovedani.** Iz Zadra poročajo: Dalmatinske šolske oblasti so odredile, da smejo učenci prihajati v šole le z na kratko ostrizanimi lasmi. To pa zato, da se prepreči prenos kužnih bolezni, predvsem pegastega legarja.

— **Oglašajo se:** Po sedmih mesecih se je oglašil iz ruskega ujetništva Anton Ambrožič iz Vrhpolja pri Vipavi. Na dopisnici, datirani 18. 12. 1914, sporoča svoji materi, da je še živ in zdrav in upa, da se po končani vojski zopet vidijo. Imeli so ga za mrtvega, ker so njegovi tovariši pri kompaniji pravili, da ja je 26. avg. zadel šrapnel in ga razmesaril. — To v bodrilo k upanju onim, ki že dolgo od svojih dragih pričakujejo poročila. — Iz ruskega ujetništva se je te dni oglašil Ivan Jurca, korporal 27. domobranskega pešpolka. Pismo je bilo oddano 13. decembra lanskega leta in domači so ga dobili dne 5. marca. V pismu piše, da je bil ranjen, da so ga Rusi ujeli in da se sedaj nahaja v Aziji. Omenjeni je bil navdušen član vrhniškega »Orla«. Nepopisno je veselje vseh domačih, saj so ga že davno mnogi proglasili za mrtvega. — Iz Bočne poročajo: Iz ruskega ujetništva sta se oglasila: Šeplak Peter in Pestator Ferdinand. Čeplak Peter je bil ujet 27. decembra 1914., pisal je iz Moskve. Pestator Ferdinand je bil ranjen ujet. Nekaj časa je bil v bolnici v Stavropolu na Kavkazu, sedaj je zdrav in je v Sibiriji v mestu Tatarskaja ob sibirski železnici.

— **Uboga družina.** V četrtek dne 11. marca se je vršil na Bohinjski Beli na Gorenjskem vojaški pogreb domačina črnovojnika Antona Markeli, ki je doma umrl na posledicah prestatih naporov in ran, katere je dobil na bojnem polju v Galiciji. Pogreba se je udeležilo tudi vojaštvo in mu izkazalo zadnjo vojaško čast. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so spuščali v grob truplo očeta, ki zapuščal za seboj ubogo vdovo z deseterimi popolnoma nepreskrbljenimi otroci, katerih najstarejši je star 15 let. Pokojni je zamožal svojo družino preživljati le s svojo izvanredno pridnostjo in delavnostjo. Zapustil ni nikakega premoženja, niti lastnega doma. Zato se pa družina najtopleje priporoča v podporo usmiljenim ljudem. Vsak najmanjši dar hvaležno sprejme tudi županstvo na Boh. Beli ali pa župni urad.

Ljubljanske novice.

Ij V petek, dne 19. marca 1915 bo v deželni gledališču velik dobrodelni koncert združenih godb c. in kr. pehotnih polkov št. 17. in 97. na korist »vojne oskrbe«. Spored: 1. Beethoven: Overtura k operi »Leonora« (Fidelio). — 2. Smetana: Uvod in prihod kralja Vladislava iz opere »Dalibor«. — 3. Wagner: Gralov prizor iz opere »Parsifal«. — 4. Parma: Predigra k Ernst pl. Wildenbruchovi baladi »Schön Adelheid«. — 5. Bach-Gounod: a) »Ave Maria«, Bocherini: b) »Menuett«. — 6. Liszt: »Il. Ogrska rapsodija«. — Začetek ob 7. uri 30 minut zvečer. — Predprodaja vstopnic v Česarkovi trafikli v Selenburgovi ulici in zvečer pri blagajni.

Ij Konferenca duhovnikov mesta Ljubljane se vrši jutri v torek ob 5. uri v duhovskem semenišču (II. nadstropje). Predmet: Predloge knezoškofijskega ordinariata za »instructio pastoralis«. Pred konferenco običajna pobožnost v semeniški kapeli.

— V frančiškanski župni cerkvi se bo vršila od 18. do 25. marca posebna

vojna pobožnost, h kateri se uljudno vabijo župljani in drugi verniki. V četrtek 18. marca zvečer ob 6. uri rožni-venec in litanije, nato govör. Istotako v soboto, ponedeljek, torek in v sredo. Ob nedeljah in praznikih bodo govori ob navadnih urah, namreč ob pol 6. uri zjutraj, ob 9. uri dopoldne in ob 3. uri popoldne. — Obravnavali se bodo sledeči predmeti: V četrtek: »Naše življenje je vojska«. V petek: »Odkod vojska?«. — »Naše življenje očišče-no po sv. spovedi.« — »Naše življenje pokrepano po sv. obhajilu.« V soboto: »Beseda možkim.« V nedeljo: »Beseda ženam.« — »Beseda mladeničem.« — »Beseda mladenkam.« V ponedeljek: »Izreja mladine.« V torek: »Spolujmo zapovedi.« V sredo: »Hodi za Jezusom.« V četrtek: »Smrtna senca in luč sv. križa v vojski.« — »Rožni venec v vojski.« — »Zalostna Mati božja.« — Natančnejši spored je nabit na cerkvenih vratih.

Ij **Poroka.** Danes se je poročil v Rankweil (Tirolski) gospod Ljudevit Kette, c. kr. stotnik pri 27. pešpolku v Ljubljani z gospico Leonijo Sunderhauf, hčerko lekarnarja Ragaz Svica.

Ij **Vojna poroka.** Poročil se je 14. t. m. gospod cand. ing. Franc Hinterlechner, rez. praporščak dom. pp. št. 23 v Šibeniku z gospodično Antonijo Hybler, ženina je zastopal pri poroki g. Leopold Markelj, c. kr. poštni asistent. Bog daj obilo sreče!

Ij **Katastrofa v delavčevi rodbini.** Danes zjutraj je šla žena delavca Habiča na Selu št. 7. k peku po kruh. Doma je pustila same tri otročiče. Oče je namreč v Ljubljani pri vojakih. Ko se je mati mudila pri peku, so otroci doma na skrinji zakurili. Hitro se je po sobici razširil dim in ko se je mati vrnila domov, našla je tri otroke nezvestne. Dečka sta bila mrtva, deklica Albina je pa še živela. Deklico so prepeljali v deželno bolnico. Rešilo jo je to, da je imela difterijo in ni mogla dima požirati.

Ij **Zločinski napad na gospo Fani de Schiawa.** V soboto dne 13. t. m., ko so že zaprli znano gostilno pri »Starem tšlarju« v Kolodvorski ulici št. 24, sta čula le še gostilničar g. Anton de Schiava in njegova gospa Fani; posli so že vsi spali. Gospa je imela še posla v kleti, da pripravi še za zajtrk, kar je bilo potrebno. Na dvorišču je zapazila, da ondi hodi nekdo. Gre pogledat, kdo da je. Vidi, da gre gost Anton Podobnik, ki je spal v sobi št. 8, proti sobi št. 1. Vpraša ga, kaj da išče. Odgovoril je: »Na stran grem.« Gospa mu reče: »Tam je, kjer sveti luč.« Ker Podobnik ni hotel iti tja, misli gospa, da ne vidi in mu reče: »Ne vidite, bom pa jaz pokazala«, in stopi proti gostu. Takrat je pa Podobnik, ki je imel že pripravljen nož v rokah, zamahnil z njim dvakrat proti gospe in jo nevarno zabodel v levo stran prsi in v desno stegno. Gospod de Schiava je čul krih na dvorišču in je šel gledat, kaj da je. Gospa je prišla v sobo in klicala: »Nož, Toni! Nož!« Gospod, ki še ni takrat vedel, kaj da se je zgodilo, je rekel: »Ne boj se, Fani, mu bom že jaz pokazal«, a med tem je zapazil, da je gospa krvava. Izklical je hitro ljudi, ki so poklicali policijo in rešilni voz. Gospo so odpeljali z rešilnim vozom v bolnišnico; policija je pa iskala napadalca, ki se je skrival na dvorišču v kot, kjer so ga dobili, aretirali in odvedli v policijske zapore. Napadalec je 75 let stari Anton Podobnik iz Škofje Loke doma, znan postopač. Podobnik je zelo nevaren človek in ga prav dobro poznajo v zaporih ljubljanskega deželnega sodišča, kjer je že večkrat prisiljen »gostoval. Če je Podobnik v zvezi z nedavno pri gospodu de Schiava izvedenem vplomu, dožene preiskava.

Ij **Prebiranje črnovojnikov,** ki so rojeni leta 1896., se prične za mesto Ljubljano v sredo dne 17. marca t. l. ob 8. uri zjutraj v »Mestnem domu«. Dne 17. marca pridejo k pregledovanju domači, t. j. v Ljubljano pristojni črnovojniki in dne 18. marca tuji, to so oni črnovojniki, ki niso v Ljubljano pristojni, pa so se v »Mestnem domu« zglosili za pregledovanje.

Ij **Gosp. Milan Skrbinšek,** igralec in režiser slovenskega gledališča, ki se je

vrnil novembra 1914 ranjen s severnega bojišča v Ljubljano, se zdravi sedaj v Badnu pri Dunaju in je bil 1. marca imenovan rezervnim praporščakom 87. pešpolka.

Ij **Umrli so v Ljubljani:** Rudolf Jekovec, tovarniški delavec-hiralec, 55 let. — Marija Vrečar, tobačne tovarne delavka v pok., 42 let. — Valentin Benedik, črnovojnik 17. pešpolka. — Marija Grilec, hči vpok. železniškega sprevednika, 11 dni. — Ana Miklavčič, bivša strežnica, 79 let. — Michael Bruchač, pešec domobr. pešp. št. 34. — Franciška Valentincič, delavka, 55 let. — Marija Tomšič, bivša gostilničarka, hiralka, 69 let. — Fran Strajnar, svečarski pomočnik-hiralec, 39 let.

— **Urad za najdene stvari pri c. kr. policijskem ravateljstvu** naznanja od 5. do 12. marca najdene stvari: 34 K v papirju, 1 bankovec za 10 K, 1 bankovec za 10 K, 1 zelenkasta denarnica z 3 K 25 vin., 1 majhna denarnica z 2 K in 2 listka, 1 ščipalnik, 1 nikelnasta ura z verižico, 2 ključka, 1 majhna ključavnica z verižico za kolo in druge stvari, 1 nikelnasta ura z verižico iz kovine in priveskom, 1 bela otročja boa, 1 bela moška srajca, 1 galoša, rdeče podložena, 1 galoša, vijoličasto podložena, 1 molitvenik. — V času od 5. do 12. marca izgubljene stvari: 1 knjižica z 58 K v papirju, 1 zlata zapesnica z 2 priveski, 1 konjska odeja 1·50 X 1 m, 1 rjava denarnica z približno 30 K, 1 črna denarnica z približno 18 K, 1 črna denarnica z približno 18 K in nekaj drobiža, 1 rjava denarnica z približno 10 K 36 vin., 1 rjava juhta denarnica z nekaj drobižem, 1 majhni patent ključek in 1 poštno prejemni list, 1 bankovec za 100 K, 1 denarnica, zelenkasta, podolgasta z enim bankovcem za 100 K, nekaj drobižem, 1 poštno prejemni list, 1 zlata stara damaska ura (cilinder) z 2 pokrovoma in 1 zlata dolga vratna verižica, 1 zaboja čaja 5 kg, 1 lisičja boa, 1 otročja galoša sivo podložena, zaznamovana s črko F. S. — C. kr. policijsko ravateljstvo v Ljubljani.

1 steklenica 20 vinarjev. Naročila po povzetju.

Tri bike, plemenjake

murboodske pasme, pšenične barve, po 2 1/2, 2, in 1 1/2 leta stare, ima na prodaj Ivan Repovš, veleposestnik v šent Janžu na Dolenjskem. 565

Učenca

za trgovino mešane stroke in deželne pridelke sprejme takoj Friderik Skušek, trgovec, Metlika. 566

V industriji šote izvežban

delavec

se takoj sprejme. Ponudbe na upravništvo Slovenca pod št. 8001 S.568.

Službe išče prodajalka

vešča špecerijske in manufakturne stroke. Nastopi lahko takoj. Naslov pove uprava Slovenca pod št. 538.

Službe išče

kuharica

srednje starosti, zmožna vsakega dela, najraje v župnišču na deželi. N slov pove uprava »Slovenca« pod št. 573.

Slovito, najbolj del.katesno

KISLO ZELJE
dobavlja najcene v Exquis.t-tovarna, Pardub'ce

Sprejme se

trgovski pomočnik ali prodajalka

za trgovino z mešaninim blagom. Spretni manufakturnisti imajo prednost. Ponudbe z natančno navedbo dose-danjenega službovanja v nemščini na upravo lista pod »Spreten manufakturnist 567«.

Več

zabojev za rejo kuncev

(domačih zajcev), strokovnjaško izdelanih, so proda. Naslov: Rudolf Treo, Marije Terezije cesta št. 12/1, Ljubljana.

zdravniško priporočeno kritvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po pošt-nem povzetju K 4·80. Edina zaloga

Br. Novaković

veletrgovina vina, vermoutha, Marsala, Malage, konjaka, žganja itd.

Ljubljana. 2631

Trgovskega sotrudnika

mešane stroke, vojaščine prostega, ter učenca in loteristinio

sprejme Oton Homan, Radovljica. Ofrtu naj se prilože izpričevala in navede naj se zahteve in čas vstopa. 520

SIROLIN "Roche"

Prsne bolezni, oslovski kašel, naduha, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

1. Vsa, ki trpi na trajnem kašlju, lažje je obvarovati se bolezni, nego je zdraviti.
2. Osebe s kroničnim kašarom bronkijev, ki s Sirolinom ozdrave.
3. Vadušljivi, kaferim Sirolin znafno olehča naduho.
4. Skrofuzni otroci, pri katerih učinkuje Sirolin z ugodnim vspehom na splošni počutek.

Se dobiv vseh lekarnah & K.U.